СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 85. Джерзи Сіти, Н. Дж., субота, 12 квітня 1930. VOL. XXXVIII. No. 85. Jersey City, N. J., Saturday, April 12, 1930. THREE CENTS.

УКРАЇНСЬКА ДЕЛЄГАЦІЯ У СЕКРЕТАРЯ ПРАЦІ ДЕЙВИСА

ІНТЕРВЕНЮЄ З ПОВНИМ УСПІХОМ В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКОГО ІМЕНИ ПРИ ВИБИРАННЮ ГОРОЖАНСЬКИХ ПАПЕРІВ

ВАШИНГТОН, Д. К., 10. квітня. — У секретаря праці Джана Дж. Дейвиса зявилася нині делєгація українських організацій в справі практики натуралізаційних урядників відмовляти українським іміґрантам права подавати при натуралізованню, що вони по народности Українці.

У делєгації взяли участь: гр. Чарлз Кс. О'Брайен, адвокат; гр. Роман Слободян, о. Володимир Сполітакевич, гр. Теодор Грицей, гр. Михайло Дармограй та Омелян Ревюк, які представляли: Український Народний Союз, Обєднання Українських Організацій в Америці, Американських Ветеранів Українського Походження, Товариство Українсько-Американських Горожан з Филадельфії, Американсько-Український Републиканський Союз Стейту Пенсилвенії та редакцію „Свободи".

Секретар Дейвис заявив на конференції, що він уважає зовсім справедливим, щоби американський уряд дозволяв усім іміґрантам подавати за свою народність походження таку народність, до якої вони самі почуваються та признаються.

У присутности делєгації секретар Дейвис поручив комішенерови натуралізації ввести се припоручення негайно в життя. На довшій конференції з делєгацією комішенер іміґрації признав делєгації, що найкращим виходом з ситуації, глибоко кривдячої українських іміґрантів, буде, коли уряд видасть підвладним функціонарям поучення дозволяти українським іміґрантам подавати, що вони походять з української народности, та коли уряд вичислить на лісті народностей, яка є поміщена на блянкетах горожанських паперів, також і народність українську.

КОНТРОЛЮЮТЬ ВИБОРЧІ ФОНДИ СЕНАТОРСЬКИХ КАНДИДАТІВ

ВАШИНГТОН. — Комітет з пятьох сенаторів, на чолі з сенатором Джансоном з Каліфорнії, контролюватиме видатки, ужиті на виборчу кампанію при виборі сенаторів. Комітет дістав затвердження сенатом. Повновласть комітету обіймає всі стейти, але комітет зверне головно свою увагу на стейти Ілиноіс, Пенсилвенію і Небраску, де відбулися при останніх виборах найбільші надужиття.

Секретар праці Дейвис, котрий кондидує на сенатора з Пенсилвенії, заявив, що нема більших злочинів як виборчі перекупства, бо вони уможливлюють вибір тільки богатим людям.

КВІТУЙ ПОЛІТИКУ, АБО ЗАБИРАЙСЯ.

НЮ ЙОРК. — Мейор Вокер звернувся до комішенера від шпиталів, Вилєма Ґріфа, з доганою, що в його департаменті нема порядку, бо він руководиться при лікарських обсадах політичними впливами, а не знанням і практикою кандидатів. Вокер зазначив, що коли Ґріф не скінчить з тою політикою, то буде звільнений з уряду.

ЕСЕМБЛИ ПРОТИ ПРОГИБІЦІЇ.

ОЛБАНІ. — При пробнім голосованню в есемблии в справі прогибіції 82 голоси заявилися за знесення прогибіції, а 61 голосували за прогибіцію. Такий самий вислід буде і з дійсного голосовання.

ВАШИНГТОН ЗАДОВОЛЕНИЙ.

ВАШИНГТОН. — Урядові круги задоволені з висліду лондонської морської конференції. Важне те, що на конференції погодилися щодо обмеження зброєння усіх родів воєнних кораблів.

КЛЄМАНСО ПРО АМЕРИКУ.

НЮ ЙОРК. — „Коліерс Меґезин" друкує дальші витяги з книжки Клеманса „Ґрендюр енд Мизері оф Вікторі". Клемансо накидається на Америку за те, що вона не підписала Версальського договору та заключила так як би сепаратний мир з Німеччиною. Клемансо звертає далі увагу Америки на її політику ізоляції. Він каже, що незабаром цілий світ поставиться ворожо до Америки, особливо, коли Америка буде настоювати на сплату воєнних довгів. Клемансо є тої думки, що історія важко осудить Америку за те, що вона так скоро відвернулася від Европи і то в часі, коли Европа могла попасти в нову війну. Він каже, що й Америка може попасти в біду, а тоді доперва відчує вона вартість приятелів, хоч би і не дуже сильних. Бо ніхто не знає, що ще історія готує для Америки.

КУЛИДЖ ПРО ДАЛЬШУ КАРІЄРУ.

НЮ ЙОРК. — „Космополитен Меґезин" оголосив артикул, написаний бувшим президентом Кулиджом, в якім він подає, що вже не буде більше кандидувати на президента Злучених Держав, ні не хоче бути сенатором.

За кожде слово того артикулу заплачено Кулиджеви $1. Одні добачують в тім артикулі ясну відповідь, а инші кажуть, що Кулидж так пише тільки зі скромности і коли би републиканська партія настоювала на його кондидатуру, то він не відмовився би ще раз кандидувати на уряд президента держави.

Сам Кулидж зазначує, що він зробив для загалу, що міг, а бути бувшому президентови сенатором, значить впроваджувати у Вашингтоні в клопіт инших сенаторів і самого дійствуючого президента.

МИССИС МЕК КОРМИК У КЛОПОТАХ.

ВАШИНГТОН. — До столиці вернула Миссис Рут Генна Мек Кормик, котра побідила при сенаторських правиборах у стейті Ілинойс. Вона є проти приналежности Злучених Держав до Міжнародного Суду, а рівнож і горячою прикдонницею прогибіції. Як републиканка, вона попадає задля справи з Міжнародним Судом у колізію з президентом Гувером, котрий є за приналежність до Суду. Знов як суха, побоюється втратити забогато голосів в користь свого демократичного противника, сенатора Джеймса Гемилтона Луїса, котрий є мокрим.

ОДИН СТЕЙТ ЗА СУХИМИ.

НЮ ЙОРК. — З голосовання в справі прогибіції, яке переводить „Ди Литерарі Дайджест", виходить, що на 44 стейтів тільки один стейт, Кензас, заявився за форсування прогибіції, а всі инші стейти є за знесення 18-тої поправки.

В ШИКАҐО СПЕКА.

ШИКАҐО. — Недавно тому всі вулиці міста були завалені снігом. Навіть довіз молока до міста був припинений. А по кількох днях найшла спека, яка доходить до 90 степенів. Люде купаються масово по озерах.

НА ОДИН САЛУН 7 СПІКІЗІВ.

НЮ ЙОРК. — о. Еліот Гвайт подає, що прогибінія довела в Ню Йорку до того, що там, де був колись один салун, маємо тепер 7 спікізів.

МАТВІЯ ЯВОРСЬКОГО ВИКИНУЛИ З КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

В часі останнього вибору членів Української Академії Наук в Києві вибрано між иншими членом Академії бувшого галицького старшину Матвія Яворського за його заслуги на полі „Марксівського досліджування історії". Але ось надійшла вістка, що цього заслуженого на Україні комуністичного діяча викинули з комуністичної партії за його контрреволюційне минуле. Комуністи дістали документи, які наглядно стверджували, що Матвій Яворський, будучи в армії Лінзінгена, виконував обовязки шефа розвідки та проявив на цьому становищі велике протибольшевицьке завзяття. Такої минувшини не могли йому комуністи простити і викинули з партії.

ЗГИНУВ ПІД КОЛЕСАМИ ПОТЯГУ.

Залізничник Василь Ілюк із Заболотова впав підчас праці на залізничому двірці в Снятині під колеса потягу й згинув на місці.

ПОЛЬСЬКІ ДОВГИ.

В Парижі вже вирахували, що Польща завинила Франції круглу суму 1897 міліонів франків. Цей великанський довг затягнула Польща в 1920 р. на орґанізацію польського повстання проти Німців на Горішнім Шлеську і на війну з большевиками. Цілий довг має бути сплачений у 62 річних ратах.

БОРОТЬБА ТИГРА ЗІ СЛОНОМ.

В Констанці (Румунія) вирвалися з менажерії Іленеб два тигри. Один з тигрів кинувся сейчас на коня і розірвав його. Другий тигр кинувся на слона, але мав менше щастя. Слон вхопив тигра за лабу і викинув його на двір. Другий тигр побіг за вим і так почалася вандрівка по вулицях. Алярмовий персонал цирку вирушив у місто і зловив обох тигрів.

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ НА РАДІЮ.

В неділю, дня 13 квітня, в 3-ій годині пополудні, Ню Йорк, Линколн готель, стація WGBS.

1. Ой піду по коліна в лободу; дует, Віра Барчанівна, сопран і Й. Давиденко, тенор.
2. Український танець; скрипак В. Чосник.
3. а) Калина; б) Бодай ся когут знудив; сольо, Віра Барчанівна.
4. Над Прутом у лузі, сольо, Й. Давиденко.
5. Ах, деж той цвіт; скрипак В. Чосник.
6. Українська Думка (муз. Присовського) сольо-пяно, п-на Марія Боднар.
7. а) Любов січовика; Віра Барчанівна, сопран; б) Кум до куми; дует, Й. Давиденко, тенор.

Акомпанює: п-на Марія Боднар — пяно; п-н Чосник — скрипка; Й. Давиденко — ґітара.

НІЧОГО СОБІ БРАТ.

Берлінська поліція одержала недавно донесення з місцевости Цілєнціґ під Берліном, що тамошній мешканець Ґундерман тримає у себе на стриху малпу, дуже подібну до людини. Поліційна ревізія виявила, що тою малпою є брат Ґундермана, що від ряду літ є нездоровий на умі. Коли поліція увійшла на стрих дому Ґундермана, побачила, що в куті маленької кімнати лежав на погриженім від усяких хробів сіннику 50-літний нагий мущина — самі кости і шкіра, а волосся і нігті виросли до незвичайних розмірів. На вид чужих людей він став тиснутися в кут і став кричати наче дикун. Показалося, що брат держав його під ключем уже 15 років.

НИЩЕННЯ КОМУНАРІВ.

Селяне Мінщини спричинили недавно катастрофу потягів, у яких їхали комунарі помагати колективізувати сільські господарства. Підчас катастрофи згинуло кілька десятків комунарів.

СТАРІЙ КОСАРЦІ МАЛО ЩО НЕ ТРАПИЛАСЯ ВЕЛИКА ПОЧЕСТЬ.

Недавно донесли французькі ґазети, що в одній місцевости в Мароко найдено кістяк передпотопового звіря дінозавра. Та скоро переконалися, що ці „кости дінозавра" це звичайні граблі і складові частини поломаної старої косарки.

МОСКВА ВИПРОДУЄ ФРАКИ.

Московський кореспондент „Кельніше Цайтунґ" пише: Коли Чічерін виступив на чолі совітської делеґації в Ґенуї перед буржуазним світом, то всі ілюстровані ґазети принесли образки гарних фраків Чічеріна і його помічників. Відтоді увійшли в Москві фраки в моду. Але тепер вийшов уже фрак з моди і можна купити в Москві гарний фрак з шовковою підшивкою за 15 рублів, коли приличне убрання коштує там 300—400 рублів. Совнарком заборонив дипльоматам ходити у фраках. Фрак, крохмалена сорочка і циліндер стали тепер насмішкою для карикатуристів, що представляють у цій тоалеті буржуазний світ. Навіть конференсієри в кабаретах та комедіянти цирків не хочуть виступати у фраках. „Я сам хочу позбутися фрака", кінчить кореспондент, але не можу найти купця, який заплатив би приличну ціну.

ЦІКАВА СТАТИСТИКА.

Одна англійська ґазета розписала 10 тисяч листів до молодих мужаток з запитом, де вони пізнали теперішніх своїх мужів і чим вони звернули їхню увагу на себе. Відповіди були такі: Більша половина запитаних познайомилася зі своїми теперішними мужами на спортових площах підчас ріжних спортових змагань та здвигів, у яких вони брали участь поруч з мущинами, і в той спосіб звернули їхню увагу на себе. Цікаво, що лише 2 відсотки запитанних вказали на танці, як на місце і засіб заінтересувати хлопців.

МОРСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ ЗАКІНЧУЄ СВОЮ ПРАЦЮ

ПРИЙШЛО ДО ЗГОДИ МІЖ АМЕРИКОЮ, АНГЛІЄЮ И ЯПОНІЄЮ. ФРАНЦІЯ ТА ІТАЛІЯ МОЖУТЬ ПРИЄДНАТИСЯ ДО НИХ ПІЗНІЩЕ, КОЛИ ПОРОЗУМІЮТЬСЯ МІЖ СОБОЮ.

ЛОНДОН (Англія). — Після того, коли виявилося, що годі дочекатися порозуміння між Італією й Францією в справі унормовання сил їх фльот, Америка, Англія та Японія рішили закінчити конференцію підписанням потрібного морського договору. Вони вже дійшли до повного порозуміння між собою в справі нормування сили всіх категорій воєнних кораблів і тепер лишилося обговорити лише деякі незначні подробиці, над якими ще працюють експерти. Останнє пленарне засідання конференції плянують скликати в понеділок, або у вівторок на слідуючім тижні, після якого конференція пятьох держав формально буде закінчена.

Коли Італія та Франція прийдуть до порозуміння між собою, то вони тоді зможуть приєднатися до потрібного договору, якщо їх умова не буде перечити тому договорови. Взагалі ніхто не сподівався, щоби між цими двома державами були такі великі розходження, щоб не пощастило знайти компромісу між ними. Потрібна умова зберігає Англії 125 міліонів долярів, які вона малаб витратити додатково на свою фльоту, не маючи цього договору.

СЕРЕДНІ ВИГЛЯДИ НА ВРОЖАЙ.

МОСКВА (СССР). — Малосніжна зима та сильні весняні морози значно понизили вигляди на врожай озимини. Взагалі треба надіятися, що врожай озимини буде місцями середній, а місцями нижчий. На Україні озимина виказується гірше ніж в инших частинах Росії, а в околицях Києва вона вимерзла так, що доводиться багато піль пересівати ярим збіжжам.

Яких 10% селян цієї весни зовсім не виходить до полевих робіт. Це ті, які вийшли з колективів і які ще не одержали для себе землі, або ту землю, що їм дали по виході з колективів, уважають непридатною до посіву. Це все обнижує вигляди на добрий урожай хлібів, а тому можна сподіватися найбільше середнього врожаю.

СУДЯТЬ КОМУНІСТИЧНИХ УРЯДНИКІВ.

МОСКВА (СССР). — В Житомирі на Україні починається судова росправа над 127 урядниками лісного тресту, котрий обхопляє район Житомира. Всіх цих урядників обвинувачують у хабарництві, недбальстві, корупції та взагалі в економічній контр-революції. Серед них знаходиться багато старих членів комуністичної партії та взагалі визначних осіб в радянському лісному промислі.

У Пермі на Московщині засуджено трох вищих залізничних урядовців до розстрілу за недбальство та за знищення льокомотив.

БОЯТЬСЯ ҐАЗОВОЇ ВІЙНИ.

ПЕКІН (Китай). — Відомости, що війська генерала Кай Шека будуть вживати отруйних ґазів у боротьбі з північними повстанцями, викликали велике занепокоєння в дипльоматичних та військових колах. Сюди дійшли чутки, що в армії Кай Шека є німецькі інструктори, які керують виробленням цього ґазу.

Пекінська торговельна палата звернулася до німецького консуля в Шанґгаю з протестом проти такої допомоги Кай Шекови німецьких офіцирів. На це німецька леґація відповіла в імени німецького правительства, що в Німеччині вироблення отруйних ґазів суворо заборонено, але нікому нема діла до того, що роблять ті німецькі інструктори, яких запросив до себе китайський уряд.

Міжнародній договір про заборону вживання отруйних ґазів не торкається випадків вживання їх у горожанській війні. Для китайського населення загроза ґазової війни є надзвичайно страшною, бо китайські села положені дуже близько одно від другого й годі знайти відкрите поле, деб можна було вживати ґазів, не отроюючи мирного населення.

СУВОРІ ПРИСУДИ КОМУНІСТАМ.

БІЛГОРОД (Югославія). — Надзвичайний суд засудив 13 душ на ріжні терміни до вязниці за приналежність до комуністичної партії. Д-р Соломон засуджений на десять років до тяжкої вязниці за те, що був емісаром Третього Інтернаціоналу в Югославії. Инших дванацять обвинувачених засуджено на менші терміни.

В томуж суді почнеться скоро росправа над лідером хорватської селянської партії, д-ром В. Матчеком, якого обвинувачують у змові проти диктатури в Югославії. Д-р Матчек заступає убитого в парляменті Стефана Радіча, на становищу вожда хорватського селянства.

ПРОПАҐАНДА ҐАНДІ ПОШИРЮЄТЬСЯ.

БОМБЕЙ (Індія). — Пропаґанда Ґанді проти британського уряду все більше поширюється та захоплює ширші верстви Індусів. Британська влада переводить все частіше арешти серед тих, котрі активно відгукнулися на зазив Ґанді.

Ґанді почувається дуже перетомленим і вже не ходить з міста до міста, а їздить. Останніми днями він почувається дуже умученим і тепер рішив трохи спочити.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": Montgomery 498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

МИНУВШИНА ЖЕРЕЛОМ ВІДРОДЖЕННЯ

Недавно тому розписувалися американські ґазети про те, що 1,000 тутешніх Греків, котрі повибирали вже американські горожанські папери, виїхали на одному кораблі, щоби відвідати рідну Грецію зприводу століття її державної независимости. Мала Греція святкує отже століття свого звільнення з турецького ярма. А перед сто роками це була темна, дика, поневолена країна. Її населення не знало навіть, хто воно, яких батьків, якого роду. Аж славний їх патріот і письменник, Адамонтіос Кораїс, відчинив їм тому сто літ очі, яких вони славних батьків діти. Поневолені Греки забули давну, високо вироблену грецьку мову, забули за свою славну минувшину, забули, що їх мала країна дала світови найбільших велитнів ума. Та Кораїс почав перекладати твори давних грецьких письменників і фільософів. Він вивів перед поневоленими картини їхньої славної бувальщини, і отсе та славна минувшина доконала того, що кинула неписьменних і поневолених рабів до боротьби з турецьким окупантом. Це виглядало так, що муха взялася побороти вола. І тому саме та боротьба звернула на себе загальну увагу. Вона знайшла знаменитого оборонця поневоленого грецького люду в особі великого англійського поета Байрона, котрий віддав себе й своє майно на оборону тої малої горстки Греків, що зважилися на боротьбу з турецьким великаном. Він звернув симпатії англійського народа на сторону Греків, а це не було так легко. Бо інтерес англійської політики був по стороні Туреччини, бо ослаблення Туреччини означало скріплення Росії. Та мимо того саме Англія заважила на судьбі Греції. Англійська фльота рішила остаточно про грецьку самостійність. Дотого боротьба Греків за свободу мала за собою симпатії цілого культурного світа. Бо світ добре памятав, що саме завдячує з культурного боку оцій малій, але важній країні.

Та все те не було би заважило. Світ був би добре знав, про ті скарби, які нам передали в спадку старинні Греки, але мимо того теперішні Греки були би далі ходили в ярмі, як не в турецькім то в якім іншім. І не було би досі свобідної Греції, колиб з самої поневоленої грецької маси не було вийшло відродження. Нічого не було би вийшло з симпатій цілого світа, колиб самі Греки не були підняли повстання і не окупили волі в першу чергу своєю геройською поставою.

Славні діла грецьких прадідів здобули в масах національну свідомість і запал до боротьби за самостійність. Це й вирішило дальшу судьбу народа.

О. Сповида.

КРАХ КОЛЄКТИВІЗАЦІЇ.

З яким вереском і гамором проголосили успіх своєї „колективізації" большевики, а вже трублять відворот. А вже Сталін публично вилаяв тих, що ґвалтом перепроваджували соціялізацію села і навіть Центральний Комітет партії поручив на разі встримати цілу працю. В чім річ? **Чому большевики перелякалися своєї побіди?**

Дуже просто, чому. Показалося, що одна річ приказати селянам віддати їх землю „совхозам", а друга — тую землю загосподарювати. Одна річ — створити паперові колективні господарства, а друга — заосмотрити їх тракторами, плугами і взагалі тягаровою силою. І вийшло так, що — як і в 1917 році — большевики зрабували **чуже майно, але зробити з нього корисний ужиток — не потрафили.**

Напримір в самій Київщині на Україні „зорґанізовано" совітськими декретами 721 „колхозів" з 634,924 га. просторони (56.3% цілої в ґубернії), але „землеустройство" перепроваджено тільки в 217 колхозах, тобто **менш як в одній третині!** А такий стан спотикаємо майже всюди, і „Прол. Правда" нарікає, що може він **„ударемнити цілий плян весняних засівів". Зле** стоїть справа і з насінням. Зібрано його для засіву ледви 35% потрібної скількости для „колхозів". А в справі заосмотрення їх робочою худобою „не зроблено майже нічого", ще менше робучою силою людською. Селяне, яких змушують іти в колхози, масово спродають худобу або ріжуть її, і приходять до державних „фабрик збіжа" в чім мати родила. Щодо рільничих машин, то їх не встані випродукувати фабрика совітська. Ті фабрики працюють так, що преса совітська оголошує, що „протягом найближчих 2—3 літ, **будемо змушені орґанізувати колективізацію з тим станом ренаменту і сили тягарової кінської, який маємо тепер.** Сумні перспективи...

Додати до того треба, що брак на місцях і сил орґанізаторських-агрономів, інжинірів і т. д. Так, що Совіти змушені, щоби пустити в рух „колхозне" господарство, змобілізувати тисячі робітників з міст („призвичаєних до збіркної праці") і пігнати їх на села, де вони стають предметом кпин селян (бо не розуміються на хліборобстві) — або метою куль повстанців. Для ратування справи зарядили Совіти так званий місяць „мобілізації коштів", а саме: заряджено „самооподаткування" (очевидно примусове) села, примусову субскрипцію на 3-тю позичку промислову, стягання нових уділів кооперативних, задатків на трактори і т. п. Але й з того нічого не вийшло. Показалося, що на селі досі „не мають зрозуміння до кампанії мобілізації коштів", що напр. при стяганню позички з зреалізовано лише 27% пляну, при стягненню кооперативних уділів — 21%, а як повелася справа стягання задатків на трактори, про се совітська преса навіть вже і цифр точних не подає, обмежуючись звітом, що поступило з сеї рубрики „ледви кілька відсотків" приписаного пляну.

Нема нічого дивного, що при таких умовах, а особливо з огляду на активний опір села, Сталін перелякався. Побачив, що єдине джерело доходів комуністичної держави — се є праця буржуазії, і затрубив відворот.

Чи він приведе до чогось? Дуже сумніваюся. Бо дика „колективізація", перепроваджувана досі вогнем і мечем, знищила стільки господарств, стільки інвентаря, заплутала так земельні відносини, що про хутку їх направу не може бути й мови. Натомісць певним є, що в тім хаосі **напевно скоротиться, і то значно, засівна площа** свобідних селян, а сколективізовані землі теж не дадуть тої скількости збіжа, яке від них на папері в своїх грандіозних плянах сподівалися отримати совітські державні мужі.

В осени напевно буде голод в Росії, утримувати совітську армію і урядників буде тяжче, а незадоволення мас ростиме. А що найважніше: **останній зворот в політиці Сталіна матиме два великої ваги політичні наслідки:** перший — він додасть віри в себе селянству, яке зрозуміло, що воно сила, та що навіть всесильна партія мусіла цофнутися перед його грізною поставою. Сей удар по престіжу совітської влади — непоправний. По друге — сей наглий зворот в політиці Сталіна **знову розворушить вже утихлу фракційну боротьбу в лоні самої партії.** Вже приходять звістки, що Троцкісти, себто ліві комуністи знов підняли голову, та що зачали рухатися і праві, котрі уважали взагалі за помилку цілу нагальну колективізацію. На зїзді партійнім, що має відбутися в травні, готово прийти до різкого виступу проти Сталіна з обох боків, а внутрі партійна гризня готова розгорітися на добре. А тепер се в сто разів небезпечніше як колинебудь, коли і населення не було ще так розлощене на уряд, ані не було так захитане становище Совітської Росії на вні. В обстановіж теперішної міжнародної ситуації, коли російських послів виганяють з одних країн (Мексико) а з других грозять вигнати (у Франції), коли навіть в Німеччині загрозив Курціус Крестинському, що за всяке вмішання комінтерну у внутрішні справи Німеччини він зробить відповідальним уряд московський і його посла, — коли поважно говориться про зірвання Рапальського договору приязні з СССР, — в такий момент всяке ослаблення становища московського уряду в середині — є для нього фатальне.

Літо і осінь будуть дуже критичними для большевиків і всі Українці, які прагнуть визволення своєї країни від червоного царату, повинні пильно приглядатися розвиткови подій в державі совітів, щоби сі події не заскочили їх.

МОСКВА СУДИТЬ УКРАЇНЦІВ.

Переслухання обвин. Михайла Івченка письменника і свідка М. Зерова поета та підсудного Морґуліса.

Розправа 20. березня.

Розправа почалася в 4. год. переслуханням обв. **Михайла Івченка,** письменника. Він бувший член Старої Громади, соц.-революціонер, до якого творів Єфремов у „Історії Літератури" ставився неприхильно.

Прок.: Чи ви читали критику Єфремова? (відчитує деякі місця). І ви могли після того зійтися з Єфремовим в одній орґанізації?

Івченко: Критика не має нічого з тим спільного.

Прок.: Чому ви вступили до „СВУ" і якої України ви хотіли?

Івч.: Самостійної України, щось подібного як УНР.

Любч.: Чому і коли ви вступили до „СВУ"?

Івч.: В січні 1927 р. Я відчував горе осередка, серед якого жив.

В дальшому Любченко цитує уривки з його оповідання (Землі дзвонять) і доказує, що у своїх творах він пропаґував ідеї „СВУ".

Предс. Приходько: Ви знаєте, що ви в своїх творах переводили ідеї „СВУ"?

Івч.: Стверджую, що є у них моменти націоналістичні.

Приходько: Де ви читали свої твори?

Івч.: В бібліотечній салі Академії Наук.

Прих.: Чому?

Івч.: Звичність автора до певної обстановки, бажання почути критику певнішу як де інде і там був найкращий ґрунт для пропаґування моїх ідей.

Прих.: Чи не шукали ви апробати для своїх творів у керманичів „СВУ"?

Івч.: Ні, але мої рукописи читав Єфремов.

Далі Івченко на запити стверджує, що він належав до пятки, на чолі якої стояла **Старицька-Черняхівська.** У неї відбувалися вечірки, присвячені ріжним нагодам, як памяти Петлюри, 10-ліття Центральної Ради, Мазепі і т. п. На вечірки сходилось коло 15 осіб.

При кінці Івченко стверджує що він перейшов певну еволюцію в напрямі радянофільськім, чого доказом є його останній твір „Робітні сили", і висловлює „жаль" за свої вчинки.

Свідок **Микола Зеров**, поет, проф. Київського ІНО, покликаний як свідок у справі писань Івченка і Старицької.

Предс.: Розповідайте, що вам відомо.

Зеров: Краще задавайте питання.

На запити відповідає, що літературна позиція Івченка була компромісова.

Предсідник: Нас цікавить політичний бік справи, контрреволюційність його творів.

Зеров: В писаннях Івченка я нічого антирадянського не бачу.

Любченко: Ми вже з Івченком усталили, що його твори були пропаґандою „СВУ".

Зеров широко арґументує свої погляди і вкінці стверджує, що Івченко хотів повернути колесо історії взад.

Любченко: Ми це знаємо, але чи це не називається контрреволюцією?

Зеров: Якщо ви так кажете, то я з цим погоджуюся.

Прок. Ахматов: А який ваш погляд на Старицьку?

Зеров: Старицька відіграла позитивну ролю в 1890 р. головно перекладами з чужих мов. Пізнішу її діяльність оцінюю неґативно.

Підсудний Морґуліс б. адвокат, на Україну приїхав щойно в 1917 році з Петрограду. Належав до партії С-ф-ів. За Директорії був ґуберн. комісарем Києва, опісля секретарем Винниченка. За рад. влади працював у кооперативі і Акад. Наук.

Предс.: Що ви робили, як ґуберніяльний комісар?

Морґуліс: Нічого, бо вся влада була в руках Коновальця.

Предс.: Коли ви вступили до „СВУ"?

Морґуліс: Весною 1927 р.

Предс.: Що то була „СВУ"?

Морґуліс: Це орґанізація, яка мала приготовити апарат на усіх ділянках на випадок упадку большевиків.

Морґуліс брав участь у вечірках у Старицької, але все „припадково".

Прок.: Чи ви знали, що має відбутися вечірка присвячена памяти Петлюри?

Морґуліс: Ні, довідався щойно на місці.

Прок.: А ви вставали для вшанування памяти Петлюри?

Морґуліс: Вставали інші, то й я встав.

Прок.: А чи ви пішли би були на вечірку, якщо зналиб, що вона присвячена Петлюрі?

Морґуліс: Можу сказати щиро, що в 1927 р. не пішов би.

Його зізнання викликують на салі частий сміх.

Морґуліс при кінці промови осуджує Петлюру, хвалить Шварцбарта й опльовує свою діяльність за часів УНР та заявляє свою повну відданість радянській владі, зазначуючи, що навіть відбувши кару, він буде вірним горожанином СРСР.

(Далі буде).

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

В СПРАВІ ЦЕНЗУСУ.

Іван К. Колодчак, Гемтремк, Міш. Пишете: Читав я в „Свободі", що не тільки пануючим народам, але й тим зпід чужих займанщин дається повне право записувати себе якої хто хоче народности. Та, на жаль, так воно не є. Я переконався на собі, що переписчиків матірна мова цілком не обходить. Коли хто походить з Румунії, пишуть: Румун; коли з Польщі, пишуть: Поляк і т. д. Питаються за радіо і т. п., але за рідну мову не питають. Кажуть, що такого питання нема. Чому це так? А може це тільки у нас, бо в нашім місті адміністрація у польських руках. Поляк є мейором і урядовці майже всі самі Поляки. Як би я був знав, що так вийде, то не був би давав ніяких відповідей. Мій шваґер не хоче тепер брати других горожанських паперів, бо не хоче, щоби його робили на горожанських паперах Поляком. Каже, що не хоче платити за те, щоби його хрестили Поляком. І инші люде також так собі міркують. Та я не бачу тут програної. Тут є щось підозрілого, бо переписчики Поляки. Тому треба доходити правди, але порадьте, що робити".

Відповідь: Внести зажалення на переписчика до цензусового дистриктового комішенера, до котрого належить ваш округ, а кромі того зробити донесення до Цензусового Бюра у Вашинґтоні про надужиття з боку польських чи яких инших переписчиків. Таке поступовання переписчиків є незгідне з офіціяльними інструкціями головного Цензусового Бюра в Вашинґтоні:

Department of Commerce,
Bureau of Census,
Washington, D. C.

Валентин Катаев.

ТО БУЛИ ТЯЖКІ МУКИ.

(Гумореска).

Управитель перелистовував часопис і нараз скрикнув:

— Прикличте писаря, прикличте його якстій! — і підпер руками голову.

— Ви мене кликали? — спитав писар із дверей.

— Так. Я кликав вас. Сідайте. Чи ви читали?

— Я читав, — приязно докінчив писар.

— І щож думаете?

— Думаю, що треба буде боротися.

— З бюрократизмом. Так.

— Правильно. Треба боротися. Саме з бюрократизмом. Та що з того буде, друзі? Це переходить усі границі. В молодий, совітський апарат закрався старорежімський, смердючий урядницький бюрократизм, а ми тут сидимо спокійно із заложеними руками та нічого не робимо. Це, товариші, даруйте мені, цемара знала би що. Таж у часописах пишуть про те. На конференціях говорять про те. Коротко, це треба знищити і з ліва і з права. Зовсім. Чи не кажу правди?

— Правду. Щиру-щирісеньку правду.

— Присягаюся. Тож ви, товаришу секретарю, приноровіться до того. Хай бюрократизм і не писне. Все по порядку. Военний приказ... Скоро. Не призадумуватися... Власними руками. Незголошеним вхід заборонений. Це справедливо.... Що я кажу? Ще трохи і я сказав би, що не все в моїй голові в порядку. Що буде, коли зайдуть в канцелярію та побачать бюрократизм? Хто винен? Управитель гинси! Чи не так, товариші? Ви викинете мене зі служби, товариші! Розумієте?

— Розумію!

— Тому до праці, голубчику! Зараз злагодьте проект повного винищення бюрократизму, дайте підписати мойому заступникові, а потім мені... зберіть, звяжіть, переробіть, вивісьте, оголосіть, подавати руку забороняється, незголошеним вступ заборонений, недокурків не кидати на землю... це праця... Гм... Що це я говорю? Та це неправда. Словом, до праці!

— Слухаю.

— Чи ви звязали вже?

— Звязав.

— Зібрали?

— Переглядали?

— Переглядав.

— Переробили?

— Переробив.

— А заступник підписав?

— Ні.

— Якжеж це?

— Бо заступник на відпустці.

— На відпустці? Хтож його заступає?

— Ви самі заступаете його.

— Я?

— Ви.

— Гм... то дайте проект сюди. Погляну насамперед на нього як заступник. Потім перепишете його, а я його підпишу як управитель. Розумієте?

— Розумію.

— До роботи.

— Товаришу заступнику управителя, осьтут маю проєкт. Треба його переглянути та підписати.

— Що за проект?

— Про боротьбу з бюрократизмом.

— Добре. Оставте його тут, я пізніше перечитаю його.

— А чи мій заступник перечитав і підписав проект?

— Ні, задержав його в себе. Обіцяв перечитати.

— Шибеник. Проволікування. Бюрократизм. Зараз напишу йому письмо про недопустимість проволікання справ незвичайної ваги. Візьміть папір. Пишіть. Прибийте печатку та дайте до прочитання мойому заступникові.

— Себто... вам?

— Не мені, а мойому заступникові.

— Таж ви заступник вашого заступника.

— Жартуйте! Знаю. В приватному житті може справді я це я, одначе в службі я не є лише я, лише мій власний заступник і заступник мого властивого заступника. Чи ви зрозуміли?

— Зрозумів.

* * *

— Товаришу заступнику, осьтут є акт до управителя.

— Дайте його сюди. Я перегляну його дома.

— Чи мій заступник прочитав цей акт?

— Ні, задержав його. Обіцяв, що прочитає його дома.

— А, злодюга! Закличте його сюди.

— Якжеж я зроблю це, коли ви і він то одна і тасама особа?! Скажіть самі!

— Жартуйте! В службі не можуть бути одні й тісамі особи. В службі всі особи службові. Прикличте!

— Слухаю! Товаришу заступнику, вас кличе товариш управитель!

— Скажіть йому, що зараз прийду.

— Товаришу управителю, товариш заступник сказав, що зараз прийде.

— Добре, можете відійти.

Сторони, що стояли за управителевими дверима, чули, як управитель сам із собою розмовляє:

— Чи ви звязали?

— Звязав.

— Зібрали?

— Зібрав.

— Переробили?

— Переробив.

— Підписали?

— Ні. Я не підписав.

— Чомуж ні?

— Тому, що насамперед ви підпишете.

— Я старший, я не підпишу перший. Насамперед ви підпишете.

— Я вас відправлю зі служби.

— Я пожаліюся на вас.

— Проклятий бюрократ.

— Злобний...

* * *

— Що це? — питалися сторони возного Микити.

— Нічого надзвичайного. Наш управитель бореться з бюрократизмом.

Ізза дверей чути було дикий голос:

— Все в порядку. Приходячі й відходячі! Звязати, зібрати, переробити, незголошеним вступ заборонений, недокурків не вільно кидати на долівку... Зачетів не виплачується... ха... ха... ха...

З російського переклав

М. Т.

Викликач духів.

Фридрих Великий довідався одного разу про якогось пастора, що вміє викликати духів. Казав закликати його до себе і запитав:

— Я чув, що вмієш викликати духи, що?

— Так, ваше королівське величество! Вмію!

— Ну і що?

— Нішо! Не приходять.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Образ дійсного свята в память Т. Шевченка.

Якщо можна українському еміґрантови пережити приємні хвилі на іміґрації, то він їх дійсно пережив, коли був на святі, яке влаштовано пертамбойською громадою при співучасти парохії і товариств „Боян" і „Луг".

За таке свято належиться повне признання. Бо підготовлено його надзвичайно солідно й заранжовано в той спосіб, що всі присутні розходилися задоволені, підбадьорені й святочно настроені.

Свято вдчинив від імени комітету громадянин Стефан Домбицький. Говорив по українськи й анґлійськи. Представив ціль свята й привитав Томаса Л. Генсона, офіціяльного представника ґовернора Ларсона.

Злучений хор „Бояна", „Луга" і хору з Картерет, Н. Дж., відспівав по анґлійськи і по українськи „Амеріка", а потім вийшов на сцену адвокат Томас Л. Генсон, секретар ґовернора Ларсона, витаний сердечно й оваційно. З його промови піднесу такі слова:

Від імени ґовернора стейту Ню Джерзи прошу приняти сердечний привіт. Мене делеговано на це свято як офіційного представника і я радий, що можу ним бути. Знаю дещо про життя і твори Тараса Шевченка, найбільшого українського поета й з великим подивом відношуся до того генія, коли зважу ті часи, коли цей великий чоловік підніс свій протест проти усіх гноблень, а зосібна в обороні славного й великого українського народа. Знаю я дещо про українську справу і про ту велику кривду, яку заподіяно по світовій війні українському народови, коли роздїлено його землї. Знаю, що 9 мілїонів Українців бореться за свою самостійність під польською займанщиною, а 33 мілїони змагається з большевицьким насиллям. Знаю і те, що нарід з такою культурною минувшиною, як її має український нарід, не може загинути і не може бути довго поневоленим. Нарід, який видав такого генія як Тарас Шевченко, мусить бути вільним.

А до вас, українські діти, що зійшлися на це свято, убрані в такі гарні українські строї і так святочно настроені, скажу таке:

Може й вам доводилося чути, що в Америці дивляться кривим оком, коли ви говорите іншою, а не анґлійською мовою. На те заявляю вам як представник уряду і як Американець, що тут роджена українська дитина повинна паленіти зі встиду, коли не вміє добре по українськи читати, писати і говорити. Вона ніколи не буде добрим американським горожанином. Вона не може бути і доброю людиною. Бо як можна забути за такі пречудні строї українські, за ті гарні пісні українські?! Як можна не знати про такого генія, яким був Т. Шевченко? Ви, діти, добре вивчуйте українську історію, бо там знайдете відважних, чесних і геройських людей, які життя своє жертвували для загального добра. Гордіться своєю історією, своєю мовою, піснею, строями і такими геніями, яким є Тарас Шевченко.

Річ зрозуміла, що того рода промова зробила на присутніх надзвичайне враження. Цеж були слова дійсного Американця і представника уряду.

Потім слідував цілий ряд деклямацій, коротких, дібраних з Шевченка творів, а відданих з чуттям, зрозумінням і доброю мовою.

Хор мішаний, дівочий і мужеський відспівав цілий ряд композицій М. Гайворонського, Ярославенка, Стеценка, Ніжанковського й інших. Хори зробили надзвичайний поступ, коли порівнати їх з виступами в давніх літ. Це й було причиною, що діріґентови Йосифови Букаті не щадила публика оплесків у заплату за його труди.

Як солістка виступала двома наворотами п-на С. Білоруська, котра відспівала кілька українських пісень, як „Помарніла наша доля", „Ой вербо, вербо" і по анґлійськи „Ди Лайлак Трі". Її милий сопрановий голос творив гармонію з рівною милою і гарною поставою, а все це разом давало живий і милий образ.

Барітон, п. Гнат Палажій достосувався до свята, відспівавши Шевченка „Гетьмани", музика Лисенка. Ця велична пісня дала змогу артистови розвинути свій драматично-вокальний талан. У тій пісні, як і в инших, виявив артист добру школу.

Італієць С. Фіміяні, милозвучний барітон, відомий тутешній українській кольонії, причинився своїм співом рівнож до звеличання свята, за що йому публика сердечно дякувала.

Акомпаніював пяніст Фред В. Нолтінґ.

Д-р Л. Мишуга виголосив відповідну до часу й свята промову.

Всі встали й разом з хором відспівали торжественно „Ще не вмерла Україна".

Порядок був взірцевий. Підчас співу гимну ніхто не рухався. Всі видержали в святочнім настрою до кінця.

Потім вийшов на сцену п. Мирон Сурмач і вручив пертамбойському хорови „Боян" срібну чашу, як нагороду, здобуту за спів на радіо. Виступи на радіо були заранжовані з боку „Сурма Букенд Мюзік Компані", 103 евеню А, Ню Йорк, Н. Й.

Це свято відбулося в Українській Галї. А по святі зійшлися гості в галі громадянина Івана Ваверчака на скромну перекуску. Всі столи були заповнені. А здовж довгих столів засіли мов маків квіт наші дівчата в українських строях.

Настрій був надзвичайно гарний. о. Лисяк висказав свою радість зприводу такого величавого свята та того святочного настрою, який сіяє з лиць учасників свята. Громадянин Білоруський звертав увагу на організацію молоді й перепис населення. Учитель Й. Буката дякував від себе й молоді за признання, які сипалися з уст кождого бесідника за спів та взивав батьків, щоби вписували дітей до хору і товариства молоді. Шановний Томас Л. Генсон висказував свою радість, що може передати ґувернерови такий інтересний звіт про те несподіване для нього і таке величаве свято.

о. Підгорецький забавив американських гостей і всіх присутних своєю жартобливою, але добре обдуманою політичною бесідою, в якій висказав надію на допомогу з боку ґовернора й уряду в нашій організаційній праці, яка виходить в хосен української і американської справам.

Громадянин Іван Ваверчак підніс значіння такого вдалого величавого свята. А лікар і суспільний діяч д-р Генсон заявив, що не може розстатися з святом, щоби не виявити свого зворушення, яке викликав на нім цей пропамятний вечір.

Д-р Мишуга звернувся з словом до дітей і молоди, а у відповідь на це молодь зареагувала цілим рядом веселих і поважних пісень. Вже наближалася північ, а американські гості й не думали розходитися. Так були приковані. Але ради не було. Відспівано американський гимн і треба було розходитися.

Гість.

UKRAINIANS IN CONCERT.

A concert to commemorate the 116th birthday anniversary of the Ukrainian poet, Taras Shewchenko, was given by the Ukrainian colony in their hall here last night. The event was held under the auspices of the Ukrainian church committee, assisted by the Rev. M. Lysiak and Joseph Bukata, director of the senior and junior choirs of the church.

Thomas L. Hanson, secretary to Governor Morgan F. Larson, speaking in behalf of the state's chief executive, gave a brief outline of the history of Poet Shewchenko. He also brought greetings to the Ukrainian folk from the governor. A resume of the main facts of the poet's great writings was given in the Ukrainian language by Dr. Luke Myshuha, of Jersey City, editor of the Ukrainian daily newspaper.

The musical program opened with selections by the choirs of this city and Carteret, who sang "America" in which the audience joined. Fred W. Nolting was at the piano. Other numbers were: selection, chorus; selections, Women's choir; vocal selection, male choir; selection, junior choir. Miss Sally Bilorusky sang delightfully three numbers, two in Ukrainian, "O, Willow, Willow" and "Our Dying Will," and in English, "The Lilac Tree." The artist possesses a fine mezzo-soprano voice. She is a pupil of Madame Mintz, of Plainfield.

The second part of the program opened with vocal selections by the chorus; solo by J. Romaneitz, of Perth Amboy Ukrainian choir, and solos by Ignatzius Palazy, baritone of the La-Scala Grand Opera Company. He won much applause with his numbers, "Hetmans" words by Shewchenko and music by Lissenko; "Aria from Simon Borcanegra," with music by Verdi, and "Maiden Beloved," by Lehoy.

C. Fimiani, of this city, sang "On the Road to Mandalay" and an Italian folk song. Junior members of the choir recited poems written by Shevchenko. The program closed with the award of trophy to the choir of this church. It was won by the local Ukrainian organization in a contest conducted by the Surma Music Publishing Company, of New York.

Delegations from New York, Bayonne, Jersey City, Plainfield and Carteret pointed in making the celebration a success.

Perth Amboy Evening News,
Monday, April 7, 1930.

ДІТРОЙТ, МІШ.

Концерт бандуриста Ємця.

Дня 30 березня відбувся у нашім місці давно ожиданий концерт нашого славного бандуриста Василя Ємця.

Простора саля Мекебі була битком набита. Прийшли послухати нашого мистця не тільки свої, але й чужі.

Концерт випав надзвичайно удачно. Публика була захоплена мистецькою грою і не щадила оплесків. А відійшла з концерту з одушевленням, бо вся наша геройська минувшина так і стояла перед нею, коли вслухувалася в наші козацькі думи.

Місцева преса принесла гарні музичні рецензії, з яких подамо лише одну, яку вмістив „Дітройт Ню..." з понеділка, 31 березня.

Something new under Detroit's musical sun was purveyed in the auditorium of the Maccabee Building Sunday evening, from which your correspondent was obliged reluctantly to scurry away to other duties. It was a recital by Vassyl Yemetz on the national instrument of the Ukraine, the „kobza-bandoura."

This is a quaint engine of music possessing 36 strings and its body made from a single piece of wood, cut and carved with traditional skill. It is held much like a mandolin, the right hand plucking and running and making glissandos of much effect. The left hand, surrounding the instrument's neck, is used to pluck the lower strings, instead of stopping the higher. In other words, it operates on the principle of a harp or zither.

Mr. Yemetz played a long program, entirely composed of folk music which has been performed on this instrument for centuries. His hand is able and his powers of interpretation seem great, judged on a necessarily brief hearing. R. McL.

Присутній.

— Чому ти нічого не робиш? — питає пані одного підчас відвідин у домі божевільних.

— Бо я божевільний — відповідає запитаний.

— Алеж і божевільні повинні працювати, — відказує пані.

— Е, ні, я ще не є на стільки божевільний.

ПИСЬМЕННИКИ В АНЕКДОТІ.

Відтявся.

Відома річ, що Олександер Дюма був сином Мулята. Ця обставина не була надто мила великому письменникови, тому ніхто не був би відважився говорити в його присутности щонебудь про його предків.

Але одного вечора, в часі горячої дискусії, його противник назвав його Мурином. Дюма мало що не відповів чинно на ці слова, але швидко опанувався і сказав:

— Правда, мій пане, що мій батько був Мулятом, дід Мурином, а прадід малпою. Але між моїм і вашим родом є та ріжниця, що мій зачинається там, де ваш кінчається.

Вольтер і Пірон.

Між Вольтером і його приятелем Піроном був постійний антаґонізм, що мав свою причину в ривалізації цих обох великих письменників.

Коли виставлено перший раз траґедію Вольтера „Заїру", пєса не мала найменшого успіху. Тоді Пірон, стрінувши її автора, сказав до нього злобно:

— Ти, дорогий друже, певно чув уже, що твоя „Заїра" впала.

— Щож робити — каже на це Вольтер — така звичайно судьба кожної гарної жінки.

Вершок чемности.

Коли Оскар Вайлд перебував у тюрмі, відвідав його один знайомий. Якийсь час оба балакали, а вкінці гість прощається з Вайлдом і хоче вийти. Вайлд стискає руку знайомого і каже:

— Щиро дякую вам за відвідини; не гнівайтеся тільки, що не проведу вас аж до брами.

Прочитав.

Октав Мірбо запросив одного разу свого приятеля, лікаря, на обід. Але лікар був занятий і сказав, що повідомить, коли зможе прийти. І дійсно, по кількох днях Мірбо дістав картку, але не міг її відчитати. По короткій надумі пішов до аптикаря, гадаючи, що той швидко відчитає картку, бо привик до лікарських рецепт.

Аптикар подивився уважно на картку, потім підійшов до шафки, взяв фляшку з якимсь лікарством і каже:

— Вісім франків, ласкавий пане.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

КЛІВЛЕНД, О. Сестр. Неп. Зач. Пр. Діви Марії, від. 112, повідомляє своїх членкинь, що місячні збори відбудуться в неділю, 13 квітня, сейчас по Богослуженню, в гали парохіяльній при Вест 7-мій ул. Проситься всіх членів явитись на збори, а довгуючих вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Марія (Ольшаницька) Розуміло, предс.; Катерина Габрівська, скарб.; Марія Тулай, секр.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

БРУКЛИН, Н. Й.

На Народний Дім у Виткові Новім.

Витківці з Канади вже відозвалися на заклик допомоги Народному Домови уріднім місточку. Але стейти чогось не дописують. Щоби заохотити до дальшої збірки, подаємо спис зібраних жертв з тим, що підносимо, що більшість жертводавців це люде з далеких сторін, котрі не відмовилися від жертви, бо доцінюють вагу Народних Домів по наших селах і містах.

На разі зібрано $55 і вислано до Обєднання для висилки до краю.

Жертвували: д-р Л. Мишуга $25, Т. Карплюк $14.50, А. Генсьоровський $5, по $2: Г. Бардак, П. Малицький, по $1: В. Шеремета, П. Свідзінський, В. Савіцький, А. Денега, Маланка Каліщтура, І. Балко Ст., а М. Лущинський 50 ц.

Т. Карплюк.

—o—

НЮАРК, Н. ДЖ.

На політичних вязнів.

На балю Просвітного Товариства „Тернопільщина", від. 313 У. Н. С., який влаштовано 15 лютого, предсідатель гром. І. Маньківський згадав за наших політичних вязнів. Збіркою занялися громадянки М. Козак і А. Карпа. Зібрано $14, які відослано до Обєднання.

Жертвували: М. Мельник $2, по $1: М. Нитка, Г. Миханько, по 50 ц.: І. Маньківський, М. Павлусь, П. Павлусь. Дрібними жертвами зібрано $8.50.

М. Павлусь.

—o—

СМИТ МИЛ, ПА.

На бойову акцію.

Відділ У. Н. Помочі призначив з своєї каси $10 на бойову акцію, а на весілю громадянина Михайла Зазворського зібрано $5.

Разом вислано до Обєднання $15.

Іван Бунга.

САВТПОРТ, КОНН.

З іменин на інвалідів.

На іменинах громадянки Марії Драбовської зібрано між чесними гістьми $8.05 на допомогу інвалідам, а гроші вислано до краю через Обєднаннє.

—o—

ЛЕЙКВУД, О.

На Рідну Школу.

На Рідну Школу зложили: Дівчата Співацького Товариства з щедрівки $5, по $2: М. Колодій, М. Потихач, а П. Барилка $1. З розпродажі календарів було $1. Разом зібрано $11.

—o—

НОРВИЧ, КОНН.

З хрестин на бойову акцію.

На хрестинах дочки громадян Миколи і Марії Тимчук чесні гості зложили на бойову акцію по $1: о. С. Прокопчук, В. Герчиця, М. Тимчук, С. Кінчик, Л. Чуприк, Г. Ковальчук, Д. Ґалиш, Д. Писарко, М. Микитин.

Збірку відослано до Обєднання.

—o—

ЕЛИЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ.

З хрестин на інвалідів.

В неділю, дня 23 березня б. р., зібралися свідомі громадяни в домі гром. Івана Вовканина на хрестини. При забаві згадали й за братів інвалідів, котрі віддали своє молоде здоровля-життя за свою Україну; і то згадали не пустомельством, а щирою збіркою.

Зложили слідуючі по 2 дол.: П. Сташків, Ю. Картичак, Й. Миськів; по 1 дол.: Явдоха Сташків, Ю. Поливчак, М. Стиранка, А. Реент, І. Вовканин й Елисавета Картичак. Зібрано 12 дол. і вислано їх до краю через Обєднання.

Юрко Картичак.

Про подружжа.

— Так, пане, подружжа — то льотерія.

— О, вибачте! На льотерії можна взяти чвертку, а тут конче цілий льос.